

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2023/66

Karar Sayısı : 2024/185

Karar Tarihi : 5/11/2024

R.G. Tarih – Sayı : 21/2/2025 - 32820

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Özgür ÖZEL, Engin ÖZKOÇ ile birlikte 132 milletvekili.

İPTAL DAVASININ KONUSU: 25/1/2023 tarihli ve (117) numaralı Uludağ Alan Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin;

A. Tümünün şekil ve esas bakımından Anayasa'nın 2., 5., 56., 63., 90., 104. ve 169. maddelerine aykırılığını ileri sürerek iptaline,

B. Tümünün iptali talebinin uygun görülmemesi hâlinde;

1. 4. maddesinin;

a. (1) numaralı fıkrasının (a) bendinin,

b. (2) numaralı fıkrasının,

2. 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a. (a) bendinin (5) numaralı alt bendinin,

b. (b) bendinin (17) numaralı alt bendinin,

3. 7. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkralarının,

Anayasa'nın 13., 35., 46., 63. ve 104. ve 128. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına,

karar verilmesi talebidir.

I. İPTALİ İSTENEN CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ KURALLARI

İptali talep edilen Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (CBK) şöyledir:

“ULUDAĞ ALAN BAŞKANLIĞI HAKKINDA CUMHURBAŞKANLIĞI KARARNAMESİ

Kararname Numarası: 117

BİRİNCİ BÖLÜM

Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin amacı; 18/1/2023 tarihli ve 7432 sayılı Uludağ Alanı Hakkında Kanuna ekli Harita ve Koordinat Listesinde sınırları belirtilen Uludağ Alanının doğal sit alanları ve diğer korunan alanları ile birlikte jeolojik ve biyolojik varlıklar, su ve benzeri kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması,

planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesi ile Uludağ Alanında yürütülen faaliyetlerin düzenlenmesini sağlamak üzere Uludağ Alan Başkanlığının kurulması ile görev ve yetkilerini düzenlemektir.

Tanımlar

MADDE 2- (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde geçen;

- a) Bakan: Kültür ve Turizm Bakanını,*
 - b) Bakanlık: Kültür ve Turizm Bakanlığını,*
 - c) Başkan: Uludağ Alan Başkanını,*
 - ç) Başkanlık: Uludağ Alan Başkanlığını,*
 - d) Danışma Kurulu: Başkanlığa danışmanlık etmek ve tavsiyelerde bulunmak üzere kurulan kurulu,*
 - e) Geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları: Uludağ Alan planları yürürlüğe girinceye kadar uyulacak esasları,*
 - f) Komisyon: Uludağ Alan Komisyonunu,*
 - g) Uludağ Alanı: 7432 sayılı Kanuna ekli Harita ve Koordinat Listesinde sınırları belirtilen ve bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Başkanlığın yetkili ve görevli olduğu alanı,*
 - ğ) Uludağ Alan planları: 7432 sayılı Kanun hükümlerine göre hazırlanan, Uludağ Alanının korunması, geliştirilmesi, yönetimi, tanıtılması, koruma esasları ve kullanma şartlarının belirlenmesi, bölgede yer alan konaklama ile kış ve dağ turizmi tesislerinin yapılması, iyileştirilmesi, yenilenmesi ve geliştirilmesi, ulaşım yöntemleri ve altyapı tesislerinin tasarım esaslarının belirlenmesi konularında hedefleri, stratejileri ve kararları belirleyen her tür ve ölçekteki planları,*
- ifade eder.*

İKİNCİ BÖLÜM

Başkanlık Teşkilatı

Kuruluş

MADDE 3- (1) 7432 sayılı Kanun ve bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde verilen görevleri yürütmek üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli, Bakanlık ile ilgili ve merkezi Uludağ Alanı sınırları içerisinde bulunan Uludağ Alan Başkanlığı kurulmuştur.

Başkanlığın görev ve yetkileri

MADDE 4- (1) Başkanlığın görev ve yetkileri şunlardır:

- a) 7432 sayılı Kanunla Başkanlığa verilen görev ve yetkiler kapsamındaki her türlü iş ve işlemleri yürütmek.*
- b) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.*

(2) 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde doğal sitler ve tabiat varlıkları ile ilgili olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne verilen görevler Uludağ Alanında Başkanlık tarafından yerine getirilir.

Başkanlık teşkilatı

MADDE 5- (1) Başkanlık; Başkan ve hizmet birimlerinden oluşur.

(2) Başkanlığın en üst yöneticisi olan Başkan, Başkanlığın genel yönetim ve temsilinden sorumludur.

(3) Başkan, bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ve diğer mevzuatta kendisine verilen yetki ve görevleri Bakana karşı sorumlu olarak kullanır ve yerine getirir. Başkan, Başkanlık hizmetlerini mevzuat hükümlerine, Başkanlığın amaç ve politikalarına, stratejik plana uygun olarak düzenler ve yürütür. Bu amaçla, Başkanlık birimlerine gereken emirleri verir, bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar.

(4) Başkana izin, hastalık, yurtiçi ve yurtdışı görevlendirme ve görevde bulunmadığı diğer hâllerde öncelikle Alan Planlama ve Uygulama Grup Başkanı vekâlet eder.

(5) Başkanlığın hizmet birimleri şunlardır: a) Alan Planlama ve Uygulama Grup Başkanlığı. b) Alan Yönetimi, Altyapı ve İdari Hizmetler Grup Başkanlığı.

Hizmet birimlerinin görevleri

MADDE 6- (1) Hizmet birimlerinin görevleri şunlardır:

a) Alan Planlama ve Uygulama Grup Başkanlığı:

1) Uludağ Alan planlarını Komisyona sunmak üzere hazırlamak veya ilgili mevzuata göre hazırlatmak ve Komisyonca uygun bulunan planları Bakan Oluruna sunmak, meri planların uygulamasını denetlemek.

2) Uludağ Alan planlarına esas hâlihazır haritaları ve jeolojik/jeoteknik etütleri yapmak veya ilgili mevzuata göre yaptırmak.

3) Geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarını hazırlayarak Komisyona sunmak.

4) Komisyonun ve Danışma Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek.

5) Uludağ Alanındaki korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanlarının tespitini yapmak.

6) Uludağ Alanının korunması ve geliştirilmesine yönelik her türlü araştırma, projelendirme ve eylem planlarını hazırlamak ve bunların uygulama esaslarını belirlemek ve izlemek.

7) Uludağ Alanında yapılan uygulamaların Komisyonca uygun bulunan plan ve projelere uygunluğunu denetlemek.

8) Geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ile meri planlara ve Komisyon kararlarına aykırı uygulamaların giderilmesini sağlamak ve aykırı uygulamaya konu yapı ve tesisleri yıkmaya veya yıktırma işlemlerini yürütmek.

9) *Uludağ Alanında 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu kapsamı dışındaki araştırma, sondaj, kazı ve diğer bilimsel araştırmaları ve etütleri yapmak veya ilgili mevzuata göre yaptırmak.*

10) *Uludağ Alanında 2863 sayılı Kanun kapsamında; kültür varlıklarını koruma bölge kurulu müdürlüklerine, koruma, uygulama ve denetim bürolarına ve çevre, şehircilik ve iklim değişikliği il müdürlüklerine verilen görev ve yetkileri yürütmek.*

11) *Uludağ Alanında bulunan Hazine taşınmazlarının satışı, trampası, kiraya verilmesi, işletilmesi, işlettirilmesi, ön izin verilmesi ve üzerlerinde irtifak hakkı kurulması, Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiraya verilmesi, işletilmesi, işlettirilmesi, ön izin ve kullanma izni gibi işlemler hakkında görüş bildirmek.*

12) *Uludağ Alanında, kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak her türlü plan, proje ve yatırımlara ilişkin izin taleplerini karara bağlamak ve uygulamaları 7432 sayılı Kanun hükümlerine göre denetlemek.*

13) *Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.*

b) Alan Yönetimi, Altyapı ve İdari Hizmetler Grup Başkanlığı:

1) *Uludağ Alanının tanıtımına yönelik yurtiçinde ve yurtdışında her türlü yazılı, görsel ve işitsel eserleri yapmak, yaptırmak, hizmete sunmak ve fikrî ve sınai haklarına yönelik iş ve işlemleri yürütmek.*

2) *Uludağ Alanına ilişkin veri üretmek, ölçme, değerlendirme ve pazar araştırması yapmak, Bakanlıkça talep edilen bilgi, belge ve raporları hazırlamak.*

3) *Uludağ Alanı içindeki turizm faaliyetlerinin planlanması, geliştirilmesi ve teşvik edilmesine yönelik iş ve işlemleri yürütmek.*

4) *Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Uludağ Alanında turizm amaçlı sportif faaliyette bulunacak turizm işletmelerinde aranacak nitelikleri belirlemek ve bu faaliyetleri denetlemek.*

5) *Uludağ Alanında gerçekleştirilecek turizm amaçlı sportif faaliyetler ile Uludağ Alanına ilişkin işletmecilik faaliyetlerini yapmak, yaptırmak, bunlara izin vermek ve bunları denetlemek.*

6) *Uludağ Alanında işletilen kış turizmi amaçlı mekanik tesisleri projelendirmek, düzenlemek ve denetlemek.*

7) *Uludağ Alanında, planların gerektirdiği her türlü hizmet ve faaliyetler ile koruma, yönetim, işletme, tanıtım, spor, eğlenme ve dinlenme hizmetleri için gerekli her türlü altyapı ve diğer tesisleri yapmak, yaptırmak, işletmek, işlettirmek ve bu işlemleri ilgili belediye başkanlıkları ile koordine hâlinde yürütmek.*

8) *7432 sayılı Kanunun 9 uncu maddesi çerçevesinde, Uludağ Alanı içinde yasaklanan fiillerin işlenmesi durumunda verilecek idari para cezalarına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.*

9) *Başkanlığa tahsisli taşınmazlar üzerinde, 7432 sayılı Kanunun amaç ve hedefleri doğrultusunda irtifak hakkı kurulmasına ilişkin işlemleri yürütmek.*

10) *12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu uyarınca Bakanlıkça talep edilen taşınmazların tahsisinin devrine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.*

11) *Uludağ Alanındaki ormanlarda, makilik ve fundalıklarda ve diğer arazi kullanma şekillerinde, koruma ve çok yönlü faydalanmayı esas tutan fonksiyonel orman amenajman planlarına dayanılarak tabiat varlıklarının korunmasını, geliştirilmesini ve devamlılığını sağlayacak teknik faaliyetler yürütmek.*

12) *Halkla ilişkiler, basın ve medya konusundaki iş ve işlemleri yürütmek.*

13) *Yürütülen hizmetlere ilişkin yıllık çalışma programı ve stratejik planlamaları yapmak.*

14) *Uludağ Alanında Başkanlık idari binalarının her türlü proje ve uygulamalarını yapmak veya yaptırmak.*

15) *Başkanlık personelinin eğitim ve özlük işlemlerini yürütmek.*

16) *10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yapmak.*

17) *Uludağ Alanı sınırları içinde ihtiyaç duyulması hâlinde yapılacak kamulaştırmaya ilişkin iş ve işlemleri yapmak.*

18) *Başkanlığın görev ve faaliyetleri ve idari ihtiyaçları ile ilgili mal ve hizmet alımları ile yapım işleri, bakım, onarım, satın alma, kiralama, ulaşım, güvenlik, aydınlatma, ısıtma, belge yönetimi, demirbaş, arşiv, depolama ve sağlık giderleri ile ilgili tüm iş ve işlemleri yapmak.*

19) *26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak.*

20) *Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.*

(2) *Başkanlık hizmet birimlerinin çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Personel

Başkanlık personeli

MADDE 7- (1) *Başkanlık hizmetleri, 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 28 inci maddesine göre iş mevzuatı kapsamında istihdam edilen personel eliyle yürütülür.*

(2) *Başkanlıkta 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 25 inci maddesine göre geçici görevlendirme yapılabilir.*

(3) *Belli bir uzmanlık gerektiren iş ve hizmetler 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 31 inci maddesine göre vekâlet veya istisna sözleşmesi çerçevesinde görürülebilir.*

Çalışma grupları

MADDE 8- (1) Başkanlık görev alanına giren konularla ilgili olarak çalışma ve proje grupları oluşturabilir. İhtiyaç duyulduğu hâllerde diğer kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanlar çalışma gruplarına dâhil edilebilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Uygulanacak ortak hükümler

MADDE 9- (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde hüküm bulunmayan hâllerde, 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin “Ortak Hükümler” başlıklı Ellialtıncı Bölümü hükümleri uygulanır.

Değiştirilen hüküm

MADDE 10- (3 sayılı Üst Kademe Kamu Yöneticileri İle Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Atama Usûllerine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile ilgili olup yerine işlenmiştir.)

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR ve Muhterem İNCE’nin katılımlarıyla 5/4/2023 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma talebinin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. AYIRMA VE ESASA KAYIT KARARI

2. 25/1/2023 tarihli ve (117) numaralı Uludağ Alan Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’nin 7. maddesinin (1) ve (2) numaralı fıkralarının iptallerine ve yürürlüklerinin durdurulmasına ilişkin davanın E.2023/66 sayılı davadan ayrılmasına, yeni bir esasa kaydedilmesine ve esas incelemenin bu yeni esas sayılı dosya üzerinden yürütülmesine 5/11/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

IV. ESASIN İNCELENMESİ

3. Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör İsmail Emrah PERDECİOĞLU tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu CBK kuralları, dayanan ve ilgili görülen Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri okunup incelendikten ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun’un 43. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca 25/9/2024 tarihinde yapılan toplantıda Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri

ERSOY, Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai UÇARMAK, Ticaret Bakan Yardımcısı Mustafa TUZCU, Ticaret Bakan Yardımcısı Ö. Volkan AĞAR, İç Ticaret Genel Müdürü Adem BAŞAR, Tüketicinin Korunması ve Piyasa Gözetimi Genel Müdürü Avni DİLBER, Ticaret Araştırmaları ve Risk Değerlendirme Genel Müdür Vekili Raif CAN, Hukuk Hizmetleri Genel Müdür Vekili Av. Ebubekir AYDOĞDU, İç Ticaret Genel Müdür Yardımcısı Soner KAYA, İç Ticaret Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Mehmet KAYIŞ ile Elmadağ Avukatlık ve Danışmanlık temsilcisi Av. Dr. Ramazan ARITÜRK'ün sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. CBK'nın Tümünün Şekil Bakımından İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

4. Dava dilekçesinde özetle; hukuk devletinde her türlü resmî işlemin ve bu kapsamda CBK'ların gerekçeli olmasının hukukun genel ilkelerinden biri olduğu, CBK çıkarılırken öznel ve keyfî davranma riskinin önlenbilmesinin, CBK'ların uygulayıcılar tarafından yorumlanabilmesinin, CBK'ya dayanılarak çıkarılacak alt düzenlemelerin CBK'ya uygunluğunun sağlanabilmesinin ve CBK'ların anayasal denetiminin etkinliğinin artırılabilmesinin CBK'ların gerekçeli olmasına bağlı olduğu, Anayasa'da CBK'ların şekil bakımından denetimi öngörülmekle birlikte bu denetimin kapsamına ilişkin bir hüküm konulmadığından bu kapsamın Anayasa Mahkemesi tarafından belirlenmesi gerektiği belirtilerek CBK'nın tümünün Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğu ve şekil bakımından iptaline karar verilmesi gerektiği ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

5. Dava dilekçesinde CBK'nın tümünün şekil bakımından Anayasa'nın 2. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'lara ilişkin şekil kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrası yönünden incelenmiştir.

6. CBK'nın tümünün şekil bakımından denetiminin kapsamı ve ilkeleri, Anayasa Mahkemesinin 13/12/2022 tarihli ve E.2022/98, K.2022/157 sayılı kararıyla belirlenmiştir.

7. Anılan kararda; CBK'ların şekil yönünden denetiminin kapsamına hangi hususların dâhil olduğuna, başka bir ifadeyle anılan denetimde CBK'nın hangi unsurlar yönünden denetleneceğine dair Anayasa'da açık bir hükme yer verilmemekle birlikte Anayasa Mahkemesinin CBK rejimini düzenleyen anayasal hükümlerden hareketle CBK'nın maddi olarak varlık kazanabilmesi için gerekli anayasal unsurların neler olduğunu tespit etmesinin önünde bir engel bulunmadığı belirtilmiştir. Bu kapsamda Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının birinci cümlesinin *"Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir."* biçimindeki hükmünden CBK çıkarma yetkisinin bizzat Cumhurbaşkanı'na ait ve tek başına kullanılması gereken bir yetki olduğunun, dolayısıyla CBK'nın Cumhurbaşkanı dışında bir mercinin teklif, onay gibi herhangi bir işlemini ya da katılımını gerekli kılmayan, Cumhurbaşkanı'nın asli düzenleyici nitelikteki bir işlemi olduğunun anlaşıldığı değerlendirilmesine yer verilen kararda CBK'ların şekil yönünden Anayasa'ya uygunluğunun denetiminde incelenmesi gereken hususun CBK'nın Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılıp çıkarılmamış olduğu ifade edilmiştir (AYM, E.2022/98, K.2022/157, 13/12/2022, §§ 8, 9).

8. Söz konusu kararda ayrıca CBK'ların yorumlanmasında ve denetiminde kuralın getiriliş amacının, başka bir ifadeyle gerekçesinin bilinmesinin önem arz ettiği, zira bir normun ihdasına yol açan sebeplerin böyle bir düzenlemeye neden ihtiyaç duyulduğuna dair gerekçelerin bizzat kural koyucunun kendisi tarafından ortaya konulmuş olmasının o kuralla ilgili anayasallık denetiminin daha sağlıklı ve etkin bir şekilde gerçekleştirilmesine katkı sağlayacağının açık olduğuna dikkat

çekilmiş; bununla birlikte Anayasa Mahkemesinin CBK'ların şekil bakımından Anayasa'ya uygunluğunu inceleme yetkisinin CBK'ların gerekçelerinin bulunup bulunmadığı yönünden bir denetim yapılmasını kapsamadığı belirtilmiştir (AYM, E.2022/98, K.2022/157, 13/12/2022, §§ 11, 12).

9. Dava konusu CBK açısından söz konusu karardan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

10. Dava konusu CBK'nın, CBK metninin Cumhurbaşkanının adı, soyadı ve unvanı belirtilerek Resmî Gazete'de yayımlandığı görülmektedir. Diğer yandan dava dilekçesinde de söz konusu CBK'nın Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılmadığı yönünde bir iddiaya yer verilmemiştir. Bu itibarla Cumhurbaşkanı tarafından çıkarıldığı anlaşılan CBK'nın maddi olarak varlık kazanabilmesi için gerekli unsurları taşıdığı kabulü gerekir.

11. Açıklanan nedenlerle CBK'nın tümü, şekil bakımından Anayasa'nın 104. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

B. CBK'ların Anayasal Çerçevesi ve Yargısal Denetimi

12. Anayasa Mahkemesi CBK'ların anayasal çerçevesini ve yargısal denetimine ilişkin ilkeleri daha önceki kararlarında belirlemiştir. Buna göre CBK'ların yargısal denetiminde öncelikle Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının birinci ila dördüncü cümlelerinde belirtilen konu bakımından yetki kurallarına uygunluğunun ele alınması gerekmekte olup bu kapsamda düzenlemenin yürütme yetkisine ilişkin olması, Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle Dördüncü Bölümü'nde yer alan siyasi haklar ve ödevlerle ilgili olmaması, Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen ya da kanunda açıkça düzenlenen konulara ilişkin olmaması gerekir. Anılan fıkra yönünden herhangi bir aykırılık tespit edilmemesi durumunda ise bu defa CBK'ların içerik yönünden Anayasa'ya uygunluk denetimi yapılmalıdır (AYM, E.2019/78, K.2020/6, 23/1/2020, §§ 3-13; E.2019/31, K.2020/5, 23/1/2020, §§ 3-13; E.2018/119, K.2020/25, 11/06/2020, §§ 3-13; E.2018/155, K.2020/27, 11/6/2020, §§ 3-13).

C. CBK'nın Tümünün Esas Bakımından İncelenmesi

13. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (3) numaralı fıkrasında "*Mahkemenin, kanunların, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Anayasaya aykırılığı hususunda ileri sürülen gerekçelere dayanma zorunluluğu yoktur. Mahkeme, taleple bağlı kalmak şartıyla başka gerekçeyle de Anayasaya aykırılık kararı verebilir.*" denilmiştir. Buna göre Anayasa Mahkemesi iptal davalarında ve itiraz başvurularında yapacağı incelemede taleple bağlı bulunmaktadır.

14. Dava dilekçesinde CBK'nın tümü yönünden geçerli olabilecek bazı gerekçelere dayanılarak (117) numaralı CBK'nın tümünün, ayrıca konu ve içerik yönünden Anayasa'ya aykırı oldukları gerekçesiyle bazı madde, fıkra veya cümlelerin iptalleri talep edilmiştir. Bunun dışında CBK kurallarının her birinin ayrı ayrı Anayasa'ya aykırılığını ileri süren bir talebe yer verilmemiştir. Buna göre ayrıca dava konusu edilen kurallar dışında CBK, tümü yönünden incelenmiş; CBK'da düzenlenen her bir kurala ilişkin ayrıca bir inceleme yapılmamıştır. Dolayısıyla CBK'nın tümü yönünden aşağıda ulaşılabilecek sonucun her bir CBK kuralı yönünden yapılacak inceleme neticesinde verilecek kararın sonuçlarını doğurmayacağı vurgulanması gerekir.

1. Genel Açıklama

15. Uludağ alanının, doğal sit alanları ve diğer korunan alanlar ile birlikte jeolojik ve biyolojik varlıklar, su ve benzeri kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesi ile Uludağ alanında yürütülen faaliyetlere ilişkin usul ve esasların düzenlenmesi amacıyla ihdas edilen 18/1/2023 tarihli ve 7432 sayılı Uludağ Alanı Hakkında Kanun ile Uludağ alanı kapsamında Uludağ Alan Komisyonuna (Komisyon) ve Uludağ Alan Başkanlığına (Başkanlık) birtakım görev, yetki ve sorumluluklar verilmiştir.

16. Dava konusu CBK ile Başkanlığın kuruluşu gerçekleştirilmiş, görev ve yetkileri ile teşkilatı düzenlenmiştir.

17. Anılan CBK'nın 1. maddesinde CBK'nın amacının, 7432 sayılı Kanun'a ekli Harita ve Koordinat Listesi'nde sınırları belirtilen Uludağ alanının doğal sit alanları ve diğer korunan alanları ile birlikte jeolojik ve biyolojik varlıklar, su ve benzeri kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesi ile Uludağ alanında yürütülen faaliyetlerin düzenlenmesini sağlamak üzere Başkanlığın kurulması ile görev ve yetkilerinin düzenlenmesi olduğu ifade edilmiştir.

18. Bu doğrultuda CBK'nın 3. maddesinin (1) numaralı fıkrasıyla 7432 sayılı Kanun ve CBK'da verilen görevleri yürütmek üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli, Kültür ve Turizm Bakanlığı (Bakanlık) ile ilgili ve merkezi Uludağ alanı sınırları içerisinde bulunan Başkanlık kurulmuştur.

19. 7432 sayılı Kanun hükümleri ve CBK'nın belirtilen hükümleri birlikte değerlendirildiğinde Uludağ alanının korunmasına ve yönetilmesine dönük iş ve işlemlerin yerine getirilmesinin ayrı idari teşkilat yapıları olarak özel olarak düzenlenmiş Komisyon ve Başkanlık ile ilişkilendirildiği, bu doğrultuda Uludağ alanında görev, yetki ve sorumluluğun bu kuruluşlara verildiği anlaşılmaktadır.

20. Bu bağlamda CBK'nın temel konusunun 7432 sayılı Kanun ile Uludağ alanının yönetimden sorumlu tutulan Başkanlığın kurulması, görev ve yetkilerinin belirlenmesi ile teşkilatının oluşturulması olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla CBK'da yer alan düzenlemelerin her biri esas itibarıyla idari yapı içinde böyle bir sisteme hukuki varlık ve işleyiş kazandırılması amacına hizmet etmektedir.

2. İptal Talebinin Gerekçesi

21. Dava dilekçesinde özetle; ekolojik, biyolojik, tarihi, kültürel yönlerden önemi itibarıyla millî park statüsüne alınmış bir alanda düzenlemeler öngören CBK'nın belli kişi ve gruplara menfaat sağladığı, kamu yararı amacı taşımadığı, geçmişte bu alanın turizm amacıyla kullanılmasına dönük tesis edilen işlemleri iptal eden yargı kararlarının yok sayıldığı, Anayasa Mahkemesinin birçok kararında vurgulanan sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkının ihlal edildiği, ayrıca bu durumun tarih, kültür ve tabiat varlıkları ve değerleri ile çevrenin ve kıyıların korunmasına dönük anayasal yükümlülüklerle bağdaşmadığı, 7432 sayılı Kanun ile aynı konuda düzenleme yapıldığı belirtilerek CBK'nın Anayasa'nın 2., 5., 56., 63., 90., 104. ve 169. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

3. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. CBK'nın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

22. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden CBK'nın Anayasa'nın 5., 56., 63. ve 169. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki

kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

23. Dava konusu CBK'nın belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere bir kamu kurumunun kurulmasına yönelik düzenlemeler öngördüğü, bu itibarla yürütme yetkisine ilişkin bir hususu düzenlediği açıktır.

24. Amacı ve kapsamı itibarıyla CBK, Anayasa'nın CBK ile düzenlenmesi yasaklanan İkinci Kısmı'nın Birinci ve İkinci Bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle Dördüncü Bölümü'nde yer alan siyasi haklar ve ödevlere yönelik değildir.

25. Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının üçüncü cümlesinde Anayasa'da münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda CBK çıkarılamayacağı hükmüne yer verilmiştir. Anayasa koyucunun bir konunun kanunla düzenlenmesini özel olarak öngörmesi bu alanın münhasıran kanunla düzenlenmesini istediği anlamına gelir. Bu kapsamda Anayasa bir konunun kanunla düzenleneceğini öngörmüşse bu konuda CBK çıkarılamaz. Bununla birlikte Anayasa'da CBK'larla düzenleneceği özel olarak öngörülen konulara ilişkin Anayasa hükümlerinin açıkça izin verdiği hususlarda CBK'larla düzenleme yapılabilir (AYM, E.2019/105, K.2020/30, 12/6/2020, § 19).

26. Anayasa'nın 123. maddesinin birinci fıkrasında “*İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir*” denilmiştir. Anayasa'nın anılan maddesinde düzenlenen idarenin kanuniliği ilkesi, idarenin ve organlarının kanunla düzenlenmesini gerekli kılar. Ancak Anayasa'nın 123. maddesinin üçüncü fıkrasında kamu tüzel kişiliğinin kanunla veya CBK ile kurulacağı hükme bağlanmış, dolayısıyla kamu tüzel kişiliğinin CBK ile de kurulmasına açıkça izin verilmiştir (AYM, E.2019/38, K.2022/148, 30/11/2022, § 17).

27. Diğer yandan Anayasa Mahkemesinin 12/6/2020 tarihli ve E.2019/105, K.2020/30 sayılı kararında da belirtildiği üzere anılan fıkra da yer alan “...kurulur.” ibaresinin CBK ile kurulan bir kamu tüzel kişiliğinin CBK ile düzenlenmesini de içerdiği anlaşılmaktadır. Zira Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasındaki koşullara bağlı olmak kaydıyla kamu tüzel kişiliğinin görevleri, yetkileri ve yapısı gibi unsurların CBK'yla düzenlenemeyeceğinin kabulü, kamu tüzel kişiliğinin CBK'yla kurulmasını mümkün kılan anayasal hükmü işlevsiz, dolayısıyla anlamsız kılabilir (AYM, E.2019/105, K.2020/30, 12/6/2020 § 45).

28. Bu itibarla bir kamu tüzel kişiliğinin kurulması ve düzenlenmesi Anayasa'nın CBK ile düzenlenmesini ayrıca ve özel olarak öngördüğü konulardan olduğundan kamu tüzel kişisi niteliğindeki Başkanlığın kuruluşu ile görev ve yetkilerinin CBK ile düzenlenmesinin Anayasa'ya aykırı bir yönü bulunmamaktadır.

29. Öte yandan gerek dava konusu CBK gerekse 7432 sayılı Kanun, alan ile ilgili düzenlemeler öngörmektedir. Ancak CBK'nın düzenleme konusu alandaki iş ve işlemleri yürütmekle görevli ve yetkili idare olarak oluşturulan Başkanlığın kuruluş ve işleyişine ilişkindir. Buna karşılık Kanun, Uludağ alanının, doğal sit alanları ve diğer korunan alanlarla birlikte jeolojik ve biyolojik varlıklar, su ve benzeri kaynak değerlerinin korunmasına, yaşatılmasına, geliştirilmesine, tanıtılmasına, planlanmasına, yönetilmesine ve denetlenmesine ayrıca Uludağ alanında yürütülen faaliyetlere ilişkin usul ve esasların düzenlenmesine ilişkindir. Dolayısıyla dava konusu CBK ile söz konusu Kanun'un düzenleme konularının farklı olduğu, aynı alanda hüküm ifade etmedikleri anlaşılmaktadır. Bu itibarla dava konusu CBK, kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin değildir (Benzer yönde değerlendirmeler için bkz. AYM, E.2019/87, K.2022/158, 13/12/2022, § 27).

30. Açıklanan nedenlerle CBK'nın tümü, Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

b. CBK'nın İçerik Yönünden İncelenmesi

31. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti; insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir.

32. Hukuk devletinde kanunların ve CBK'ların kamu yararı gözetilerek çıkarılması zorunludur. Kanunların ve CBK'ların kamu yararının sağlanması amacına yönelik olması, genel, objektif, adil kurallar içermesi ve hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi hukuk devleti olmanın gereğidir. Bu nedenle kanun koyucunun ve yürütme organının hukuki düzenlemelerde kendisine tanınan takdir yetkisini anayasal sınırlar içinde adalet, hakkaniyet ve kamu yararı ölçütlerini gözönünde tutarak kullanması gerekir.

33. Dava konusu CBK'nın 7432 sayılı Kanun uyarınca Uludağ alanında görev ve sorumlulukları bulunan Başkanlığın kuruluş ve teşkilatlanmasının sağlanması ile görevlerinin belirlenmesi amacıyla ihdas edildiği anlaşılmaktadır. CBK'nın kamu yararı dışında özel çıkarlar gözetilerek veya belirli kişiler lehine getirildiği sonucuna ulaşılmasına neden olabilecek bir yönü bulunmamaktadır.

34. Açıklanan nedenlerle CBK, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

CBK'nın Anayasa'nın 90. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

Ç. CBK'nın 4. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendi ile (2) Numaralı Fıkrasının İncelenmesi

1. İptal Talebinin Gerekçesi

35. Dava dilekçesinde özetle; dava konusu kurallardan (a) bendinin 7432 sayılı Kanun'la hâlihazırda düzenlenmiş konulara ilişkin olduğu; (2) numaralı fıkrayla ise doğal sit alanlarının korunması Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne ait bir yetki iken kurallarla Uludağ Millî Parkının içinde kalan doğal sit alanları bakımından bu yetkinin henüz uzmanlığı ve liyakati ispatlanmamış Başkanlık personeline devredildiği, bu durumun söz konusu alanların turizm rantına ve yapılaşmaya açılmasına, bu alandaki canlı varlığın tahrip edilmesine sebep olacağı belirtilerek kuralların Anayasa'nın 63. ve 104. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

2. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

a. (1) Numaralı Fıkranın (a) Bendi

i. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

36. Dava dilekçesinde, konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 63. maddesine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

37. Dava konusu kural, 7432 sayılı Kanun ile Başkanlığa verilen görev ve yetkiler kapsamındaki her türlü iş ve işlemlerinin yürütülmesini Başkanlığın görev ve yetkilerinden biri olarak düzenlemiştir.

38. 7432 sayılı Kanun'un 3., 4., 5., 6., 7., 9., 10. ve geçici 1. maddelerinde Uludağ alanı sınırlarında uygulanacak iş ve işlemler bakımından Başkanlığa çok çeşitli görev ve yetkiler tanınmıştır. Bu çerçevede anılan Kanun hükümleri ile Başkanlığa verilmiş görev ve yetkiler bağlamında iş ve işlemlerin yürütülmesini Başkanlığın görevi olarak düzenleyen kuralın *yürütme yetkisine ilişkin konulardan* olduğu anlaşılmaktadır.

39. Kural, 7432 sayılı Kanun'la Başkanlığa verilen görev ve yetkiler kapsamındaki her türlü iş ve işlemin Başkanlıkça yürütülmesini öngörmekten ibaret olup Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesindeki hak ve ödevlere ilişkin bir düzenleme içermemektedir.

40. (117) numaralı CBK'nın 3. maddesiyle kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurulan Başkanlığın görev ve yetkileriyle ilgili düzenlemelerin de CBK ile yapılması mümkündür. Bu bağlamda kuralın münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen bir konuya ilişkin olmadığı, Başkanlığın görev ve yetkisine yönelik düzenlemenin kanunla yapılmamasının Anayasa'ya aykırı bir yönünün bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

41. Kuralla aynı alanda hüküm ifade eden, karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme tespit edilememiştir. Bu itibarla kuralın kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

42. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

ii. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

43. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

44. Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devletinin temel unsurlarından biri belirlilik ilkesidir. Anayasa Mahkemesinin yerleşik kararlarına göre anılan ilke, yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuyla yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır, uygulanabilir ve nesnel olmasını gerektirmektedir.

45. Anayasa Mahkemesinin birçok kararında belirlilik ilkesinin yalnızca yasal belirliliği değil daha geniş anlamda hukuki belirliliği ifade ettiği, yasal düzenlemeye dayanarak erişilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir olma gibi niteliklere ilişkin gereklilikleri karşılaması koşuluyla mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici işlemleri ile de hukuki belirliliğin sağlanabileceği, asıl olanın muhtemel muhataplarının mevcut şartlar altında belirli bir işlemin ne tür sonuçlar doğurabileceğini öngörmelerini mümkün kılacak bir normun varlığı olduğu vurgulanmıştır (AYM, E.2019/94, K.2022/32, 24/3/2022, § 139). Anılan ilkenin yürütmenin asli düzenleyici işlemi niteliğinde olan CBK'lar bakımından da geçerli olduğunda şüphe bulunmamaktadır (AYM, E.2019/96, K.2022/17, 24/2/2022, § 47; E.2018/133, K.2021/79, § 52).

46. 7432 sayılı Kanun'un 3., 4., 5., 6., 7., 9., 10. ve geçici 1. maddelerinde Başkanlığın görev ve yetkilerine yer verilerek bu husustaki temel çerçevenin kanunla belirlendiği anlaşılmaktadır. Bu itibarla Başkanlığın görev ve yetkileri kapsamındaki her türlü iş ve işlemin Başkanlıkça yürütülmesini öngören kuralın belirsiz olduğu söylenemez.

47. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

b. (2) Numaralı Fıkra

48. Dava konusu kuralla, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan (1) numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde doğal sitler ve tabiat varlıkları ile ilgili olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne verilen görevlerin Uludağ alanında Başkanlık tarafından yerine getirileceği düzenlenmektedir.

49. Anayasa'nın 35. maddesinde *“Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir./Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla, kanunla sınırlanabilir./Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz.”* denilmektedir. Anayasa'nın anılan maddesiyle güvenceye bağlanan mülkiyet hakkı, ekonomik değer ifade eden ve parayla değerlendirilebilen her türlü mal varlığı hakkını kapsamaktadır.

50. Mülkiyet hakkı, kişiye başkasının hakkına zarar vermemek ve kanunların öngördüğü sınırlamalara uymak koşuluyla sahibi olduğu şeyi dilediği gibi kullanma, onun semerelerinden yararlanma ve tasarruf etme imkânı veren bir haktır. Bu bağlamda malikin mülkünü kullanma, onun semerelerinden yararlanma ve mülkü üzerinde tasarruf etme yetkilerinden herhangi birinin sınırlanması veya mülkünden yoksun bırakılması mülkiyet hakkına müdahale teşkil eder.

51. Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğünün görevleri (1) numaralı CBK'nın 109. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan maddenin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinde, tabiat varlıkları ve doğal sit alanlarının tespit, tescil, onay, değişiklik ve ilanına dair usul ve esasları belirlemek ve bu alanların sınırlarını tespit ve tescil etmek, yönetmek ve yönetilmesini sağlamak; (c) bendinde doğal sit alanlarının kullanılmasına ve yapılaşmasına yönelik ilke kararlarını belirlemek ve her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak, değiştirmek, onaylamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak; (ç) bendinde, tabiat varlıkları ile koruma statüsü bulunan diğer alanların çakıştığı yerlerde koruma ve kullanma esaslarını ilgili bakanlıkların görüşünü alarak belirlemek ve bu alanların kısmen veya tamamen hangi idarelerce yönetileceğine karar vermek, her tür ve ölçekteki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak ve onaylamak; (d) bendinde, orman alanları dışında yer alan korunması gerekli taşınmaz tabiat varlıkları ve doğal sit alanlarının Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca belirlenen ilke kararlarına, onaylanan planlara uygun olarak kullanılmak üzere tahsisini gerçekleştirmek, uygulamaların tahsis şartlarına uygun olarak gerçekleşmesini izlemek ve denetlemek; (e) bendinde, tabiat varlıkları ve doğal sit alanlarına ilişkin olarak hâlihazır haritaları aldirmek, gerekli görülen projeleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak, her türlü araştırma ve inceleme yapmak, yaptırmak, izlemek, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yürütmek, kullanım yasağı getirilen alanların kamulaştırma veya benzer yollarla kamunun eline geçirilmesini sağlamak, kontrol ve denetim yapmak, gerekli görülen alanların korunması ve kirliliğin önlenmesi amacıyla yatırım yapmak veya ilgili idarelerin yatırım projelerini desteklemek, bu alan ve bölgelerde devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlere ilişkin her türlü tasarrufta bulunmak, işletmek, işlettmek ve kullanım izinlerini vermek, korunan alanlara ilişkin insan ve finansman kaynağı sağlamak, anılan Genel Müdürlüğün görevleri arasında sayılmıştır. Bu görevlerin genel itibarıyla tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile ilgili tespit, tescil, yönetim, planlama gibi görevler olduğu anlaşılmaktadır.

52. Kuralla tabiat varlıkları, doğal sit alanları ile ilgili olarak Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne verilen görevlerin Uludağ alanında Başkanlık tarafından yerine getirilmesi öngörülmektedir. Buna göre Başkanlık Uludağ alanındaki tabiat varlıklarıyla ve doğal sit alanlarıyla

ilgili olarak tespit, tescil, onay, değişiklik ve ilana dair usul ve esasları belirlemek ve bu alanların sınırlarını tespit ve tescil etmek, yönetmek ve yönetilmesini sağlamak; doğal sit alanlarına ilişkin kullanma ve yapılaşmaya yönelik ilke kararlarını belirlemek gibi anılan mevzuat hükümlerindeki görev ve yetkileri kullanabilecektir.

53. Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarında ifade edildiği üzere korunması gereken taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanlarının tespitine, kullanılmasına, bu alandaki yapılaşmaya, nazım ve uygulama imar planlarına ilişkin meseleler ile bunların kişi hakları üzerindeki etkileri mülkiyet hakkı kapsamındadır (Pek çok karar arasından bkz. AYM, E.2019/87, K.2022/158, 13/12/2022, § 37).

54. Buna göre Başkanlığa, Uludağ alanındaki tabiat varlıkları, sit alanları ile bunlar üzerindeki yapılar üzerinde tasarrufta bulunma imkânı veren kural dayanak alınarak bu yerlerde alınacak muhtemel kararların kişilerin mülkiyet hakkını doğrudan etkileyebileceği hususunda tereddüt bulunmamaktadır. Bu yerlerde yapılacak iş ve işlemler, kişilerin maliki bulundukları arsa, arazi ve yapılar üzerindeki kullanım ve tasarruf biçimlerini kısmen veya tamamen değiştirme, yeniden düzenleme veya sona erdirmeye gibi mülkiyet hakkına müdahale teşkil edecek etkilere sahip olabilecektir.

55. Bu itibarla kural Anayasa'nın İkinci Kısmı'nın İkinci Bölümü'nde yer alan kişi hak ve ödevlerinden mülkiyet hakkına ilişkin düzenleme içerdüğinden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesi uyarınca CBK ile düzenleme yapılması yasak alanda kalmaktadır.

56. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırıdır. İptali gerekir.

Ömer ÇINAR bu görüşe katılmamıştır.

Kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden kuralın ayrıca konu bakımından yetki yönünden aynı fıkranın birinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

Kural, konu bakımından yetki yönünden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden içerik yönünden incelenmemiştir.

D. CBK'nın 6. Maddesinin (1) Numaralı Fıkrasının (a) Bendinin (5) Numaralı Alt Bendinin ve (b) Bendinin (17) Numaralı Alt Bendinin İncelenmesi

1. (a) Bendinin (5) Numaralı Alt Bendi

a. İptal Talebinin Gerekçesi

57. Dava dilekçesinde özetle; 7432 sayılı Kanun'un 5. maddesinin (2) numaralı fıkrasıyla doğal sit alanlarının tescili, sınır değişiklikleri ve yeniden değerlendirmesine ilişkin kararları alma yetkisinin Komisyona verildiği, bu durumda doğal sit alanlarının tespiti bakımından Alan Planlama ve Uygulama Grup Başkanlığını yetkili kılan dava konusu kuralın kanunda açıkça düzenlenen konulara ilişkin olduğu, kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanlarını belirleme yetkisinin üçüncü kişilerin mülkiyet hakkına müdahale niteliği taşıdığından bu konuda CBK ile düzenlenme yapılmasının mümkün olmadığı, konunun münhasıran kanunla düzenlenmesi gerektiği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 13., 35., 63. ve 104. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

b. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

58. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 13., 35. ve 63. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

59. Dava konusu kural, Uludağ alanında korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanlarının tespitinin yapılmasını Başkanlığın hizmet birimlerinden olan Alan Planlama ve Uygulama Grup Başkanlığının görevi olarak düzenlemiştir.

60. (117) numaralı CBK'nın 4. maddesinin (2) numaralı fıkrasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya uygunluk denetimi bölümünde belirtilen gerekçeler bu kural yönünden de geçerlidir.

61. Buna göre Uludağ alanında korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanlarının tespitinin yapılmasını Alan Planlama ve Uygulama Grup Başkanlığının görevi olarak öngören kural, mülkiyet hakkına yönelik bir düzenleme içerdiğinden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesi uyarınca CBK ile düzenleme yapılması yasak alanda kalmaktadır.

62. Açıklanan nedenle kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırıdır. İptali gerekir.

Ömer ÇINAR bu görüşe katılmamıştır.

Kural Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden kuralın ayrıca konu bakımından yetki yönünden aynı fıkranın birinci, üçüncü ve dördüncü cümleleri yönünden incelenmesine gerek görülmemiştir.

Kural konu bakımından yetki yönünden Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesine aykırı görülerek iptal edildiğinden içerik yönünden incelenmemiştir.

2. (b) Bendinin (17) Numaralı Alt Bendi

a. Anlam ve Kapsam

63. 7432 sayılı Kanun'un 3. maddesinin (15) numaralı fıkrasında Başkanlığın Uludağ alanı sınırları içinde kamulaştırma yapma yetkisi düzenlenmiştir. Anılan fıkraya göre Uludağ alanı sınırları içinde kalan yerlerdeki gerçek ve tüzel kişilere ait taşınmaz mallar ile her türlü tesislerin, onaylı uygulama imar planına göre hazırlanacak projelerin gerçekleşmesi için gerekli görüldüğünde 4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre kamulaştırılmasında Başkanlık yetkilidir.

64. Dava konusu kural, CBK'nın 5. maddesinde Başkanlığın hizmet birimi olarak ihdas edilmiş olan Alan Yönetimi, Altyapı ve İdari Hizmetler Grup Başkanlığına, Uludağ alanı sınırları içinde ihtiyaç duyulması hâlinde yapılacak kamulaştırmaya ilişkin iş ve işlemleri yapma yetkisi tanımaktadır.

b. İptal Talebinin Gerekçesi

65. Dava dilekçesinde özetle; kamulaştırma yetkisine ilişkin hususların münhasıran kanunla düzenlenmesi gerektiği belirtilerek kuralın Anayasa'nın 13., 35., 46. ve 104. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

c. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

i. Kuralın Konu Bakımından Yetki Yönünden İncelenmesi

66. Dava dilekçesinde konu bakımından yetki yönünden kuralın Anayasa'nın 13., 35. ve 46. maddelerine de aykırı olduğu ileri sürülmüş ise de CBK'ya ilişkin konu bakımından yetki kuralları Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasında düzenlendiğinden bu husustaki inceleme anılan fıkra kapsamında yapılacaktır.

67. 7432 sayılı Kanun'la Başkanlığa verilen kamulaştırma yapma yetkisine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesinden sorumlu Başkanlık biriminin belirlenmesine ilişkin düzenleme öngören kuralın yürütme yetkisine ilişkin olduğu anlaşılmaktadır.

68. 7432 sayılı Kanun'un 3. maddesinin (15) numaralı fıkrasıyla Başkanlığa, Uludağ alanı sınırlarında gerekli olması durumunda kamulaştırma yapma yetkisi tanınmış, söz konusu fıkra bu yetkinin hangi bağlamda verildiği ve yetkinin kullanılmasında hangi usulün izleneceği de açıkça ifade edilmiştir. Dolayısıyla Başkanlığın sahip olduğu kamulaştırma yetkisinin ve bu yetkinin kullanılmasına dair esasların söz konusu Kanun'da düzenlendiği anlaşılmaktadır.

69. Kural ise anılan kanuni düzenleme çerçevesinde Başkanlığa tanınan ihtiyaç duyulması hâlinde yapılacak kamulaştırma yapma yetkisinin gerçekleştirilmesi bağlamında gerekli iş ve işlemleri yürütmeye yetkili hizmet birimini belirlemektedir. Bu itibarla Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasının ikinci cümlesindeki hak ve ödevlere ilişkin bir düzenleme içermemektedir (bu yönde bkz. AYM, E.2019/87, K.2022/158, 13/12/2022, §§ 96-102).

70. Dolayısıyla kamulaştırma usul ve esaslarına ilişkin bir düzenleme içermeyen kuralın münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen bir konuya ilişkin olmadığı sonucuna varılmıştır.

71. Kuralla aynı alanda hüküm ifade eden karşılaştırmaya esas olabilecek nitelikte, kanunla yapılan herhangi bir düzenleme tespit edilememiştir. Bu itibarla kural kanunda açıkça düzenlenen bir konuya ilişkin değildir.

72. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 104. maddesinin on yedinci fıkrasına aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

ii. Kuralın İçerik Yönünden İncelenmesi

73. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 2. maddesi yönünden incelenmiştir.

74. Dava konusu kuralla Alan Yönetimi, Altyapı ve İdari Hizmetler Grup Başkanlığına verilen iş ve işlemleri yapma yetkisinin mahiyetine, sınırlarına yönelik çerçevenin 7432 sayılı Kanun'un 3. maddesinin (15) numaralı fıkrasında açıkça ortaya konulduğu görüldüğünden kuralın hukuki belirlilik ve öngörülebilirlik ilkelerini zedeleyen bir yönü bulunmamaktadır (benzer yönde değerlendirmeler için bkz. AYM, E.2019/87, K.2022/158, 13/12/2022, §§ 109, 110).

75. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İptal talebinin reddi gerekir.

V. YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI TALEBİ

76. Dava dilekçesinde özetle; dava konusu CBK'nın uygulanması hâlinde telafisi güç veya imkânsız zararlar doğabileceği belirtilerek yürürlüğünün durdurulmasına karar verilmesi talep edilmiştir.

25/1/2023 tarihli ve (117) numaralı Uludağ Alan Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin;

A. 1. 4. maddesinin (2) numaralı fıkrasına,
2. 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinin (5) numaralı alt bendine,
yönelik yürürlüğün durdurulması taleplerinin, koşulları oluşmadığından REDDİNE,

B. 1. Tümüne,

2. 4. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendine,
3. 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (b) bendinin (17) numaralı alt bendine,

yönelik iptal talepleri 5/11/2024 tarihli ve E.2023/66, K.2024/185 sayılı kararla reddedildiğinden Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin tümüne, bu bende ve alt bende ilişkin yürürlüğün durdurulması taleplerinin REDDİNE,

5/11/2024 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

VI. HÜKÜM

25/1/2023 tarihli ve (117) numaralı Uludağ Alan Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin;

A. Tümünün şekil ve esas bakımından Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

B. 1. 4. maddesinin;

a. (1) numaralı fıkrasının (a) bendinin konu bakımından yetki ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

b. (2) numaralı fıkrasının konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Ömer ÇINAR'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. 6. maddesinin (1) numaralı fıkrasının;

a. (a) bendinin (5) numaralı alt bendinin konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE, Ömer ÇINAR'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

b. (b) bendinin (17) numaralı alt bendinin konu bakımından yetki ve içeriği itibarıyla Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

5/11/2024 tarihinde karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

KARŞI OY

Sayın Mahkemece çoğunluk tarafından benimsenen görüş uyarınca 117 sayılı Uludağ Alan Başkanlığı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin bazı maddelerinin konu bakımından yetki yönünden Anayasa'ya aykırı olduğuna ve iptaline karar verilmiştir. Aşağıda belirttiğim gerekçeler ile söz konusu Kararnamenin 4. maddesinin 2. fıkrası ve 6.maddesinin 1. fıkrasının a/5 bendinin Anayasa'ya aykırı olmadığı kanaatinde olduğumdan Sayın çoğunluğun iptal yönündeki görüşüne katılmıyorum.

Kararname ile 7432 sayılı Kanun ve 117 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde verilen görevleri yürütmek üzere, kamu tüzel kişiliğini haiz, özel bütçeli, Bakanlık ile ilgili ve merkezi Uludağ Alanı sınırları içerisinde bulunan Uludağ Alan Başkanlığı kurulmuştur. Kararnamenin 4. maddesinde Başkanlığın görevleri sayılmış olup, söz konusu maddenin 2. fıkrasında 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde doğal sitler ve tabiat varlıkları ile ilgili olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğüne verilen görevlerin Uludağ Alanında Başkanlık tarafından yerine getirileceği belirtilmiştir. Kararnamenin 6. maddesinde hizmet birimlerinin görevleri belirtilmiştir. 6.maddenin 1. fıkrasının a/5 bendinde, Uludağ Alanındaki korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile sit alanlarının tespitini yapmak, hizmet birimlerinin görevi olarak sayılmıştır.

Anayasanın 104. maddesinin 17. fıkrasında, Cumhurbaşkanı'nın yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabileceği belirtildikten sonra, kararname

çıkartılamayacak alanlar sınırlı sayıda olmak üzere belirtilmiştir. Söz konusu fıkraya göre, Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemeyeceği gibi Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkartılamaz. Yine, Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkartılamaz.

2017 yılında Anayasanın 104. , 105. ve 106. maddelerinde 6771 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik sonrasında Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmiş olup, bizzat Anayasa tarafından Cumhurbaşkanına asli bir yetki tanınarak Kararname çıkarma yetkisi verilmiştir. Anayasanın kabul ettiği bu düzenleyici kural koyma yetkisinin Anayasanın birçok maddesi ile çelişmesi ya da yorum ihtiyacının doğması halinde, kural olarak Anayasanın bir hükmünün diğer hükümlere göre önceliğinin olmadığı kabul edilecektir. Çelişkinin giderilmesi için yorum yapılırken, sonradan yürürlüğe konulan Anayasal düzenlemelerin amaçları göz önünde tutulmalıdır. Yine, istisnai bir düzenleme içeren hükmün dar yorumlanması teoride ve uygulamada genel kabul görmüş bir yorum ilkesi olduğundan Anayasanın 104. maddesinin 17. fıkrasında Kararname ile düzenlenemeyeceği belirtilen “münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken konular” cümlesinin dar yorumlanması zorunludur. Bu çerçevede Anayasanın 104. maddesinin 17. fıkrasında “kanunla düzenlenen” değil “münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken konular” ifadesi kullanıldığından, Anayasanın diğer maddelerinde kanunla düzenleneceği belirtilen hususların artık Kararname ile düzenlenemeyeceği gibi bir yorum yapılması ya da sonuç çıkarılması mümkün değildir.

Anayasanın 106. maddesinin son fıkrasında “*Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir*” hükmüne yer verilmiştir. Anayasanın 123. maddesinde ise, “*İdare, kuruluş ve görevleriyle bir bütündür ve kanunla düzenlenir. İdarenin kuruluş ve görevleri, merkezden yönetim ve yerinden yönetim esaslarına dayanır. Kamu tüzelkişiliği, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulur*”. 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16. maddesiyle, Anayasanın 123. maddesinin son fıkrasında yer alan “ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak” ibaresi “kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle” şeklinde değiştirilmiştir. Bu düzenlemeler birlikte değerlendirildiğinde Cumhurbaşkanına Kararname çıkartarak Bakanlıkların kurulması ve teşkilat yapısının düzenlenmesi konusunda açık ve münhasır bir yetki verilmiş olup, Anayasanın 123. maddesinin son fıkrasındaki sadece kanunla kurulabilen kamu tüzel kişiliğinin yine Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile de kurulabileceği kabul edilmiştir.

Bu açıklamalar çerçevesinde iptal talebi değerlendirildiğinde, Sayın çoğunluk tarafından, iptali talep edilen hükümlerin kişilerin mülkiyet hakkına sınırlama getirebileceği, bu nedenle Anayasanın 104. maddesinin 17. fıkrası uyarınca kararname ile düzenlenemeyen yasak alan içinde kaldığı, mutlaka kanunla düzenlenmesi gerektiği kabul edilerek hüküm iptal edilmişse de 117 sayılı Kararnamenin 4. maddesinin 2. fıkrası ve 6. maddesinin 1. fıkrasının a/5 bendi daha önce (1) sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile düzenlenmiş, herhangi bir kanuni düzenleme içermeyen konulara ilişkindir. Kararname ile düzenlenmeyecek konular, sadece kanunla düzenlenmesi gereken hususlara ilişkin değil, münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken hususlara ilişkin olmalı ya da açıkça kanunda bir düzenleme bulunmalıdır. Oysa somut olayda 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109. maddesinde Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü’ne verilen görevlerin Uludağ Alanı içinde Başkanlığa verildiği görülmektedir. Yani, mevcut bir kanuni düzenleme değiştirilmemekte, daha önce 1 sayılı Kararname ile bir Kuruma verilmiş görev, 117 sayılı Kararname ile Uludağ Alan Başkanlığı’na bırakılmaktadır.

Kaldı ki, 7432 sayılı Uludağ Alanı Hakkında Kanun 1. maddesinde, Kanunun amacının; doğal ve turistik değerler açısından büyük öneme sahip Uludağ Alanının, doğal sit alanları ve diğer korunan alanlar ile birlikte jeolojik ve biyolojik varlıklar, su ve benzeri kaynak değerlerinin korunması, yaşatılması, geliştirilmesi, tanıtılması, planlanması, yönetilmesi ve denetlenmesi ile Alanda yürütülen faaliyetlere ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu belirtildikten sonra, aynı Kanunun 3. maddesinin 2. fıkrasında Uludağ Alanındaki 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununda belirtilen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarına yönelik yapılacak her tür plan, proje, uygulama, iş ve işlemler, Komisyon kararları uyarınca yürütüleceği düzenlenmiştir. 117 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 7432 sayılı Kanun'a atıf yapmamış, yani Kanun ile komisyona verilen görevleri Uludağ Alan Başkanlığı'na devretmemiş, sadece 1 sayılı Kararnamenin 109. maddesinde Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'ne verilen görevlerin Uludağ Alan Başkanlığı'nca yerine getirileceğini belirtmiştir.

Buna göre, 117 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 4. maddesinin 2. fıkrası ve 6. maddesinin a/5 bendinde yer verilen konular daha önce kanuni düzenlemeye konu olmamış, kanuni düzenlemeyi değiştiren veya yetki devir içeren hükümler değildir. 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'ne verilen bazı görevlerin Uludağ Alan Başkanlığı'na ve yine bazı görevlerin de hizmet birimlerine bırakılması söz konusu olduğundan, Anayasanın 104. maddesinin 17. fıkrası uyarınca, Kararname çıkarılamayacağı belirtilen konuların Kararname ile düzenlenmesi mevcut olmadığı gibi, Kanunda açıkça düzenlenen bir konuda da Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılmış değildir. Bu nedenlerle 117 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 4. maddesinin 2. fıkrası ve 6. maddesinin a/5 bendi Anayasaya aykırı olmadığından, söz konusu maddelerin iptali yönündeki çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye

Ömer ÇINAR